

ІНФЛЯЦІЯ У ВИЗНАЧЕННІ ФІНАНСОВОГО РЕЗУЛЬТАТУ

Інфляція проникає в усі галузі економіки, впливає на діяльність підприємства, не обмежуючись окремими суб'єктами чи операціями. Свого часу К. Дигало влучно відмітив, що “Інфляція, як і час, не щадить нікого і нічого, в тому числі й активи підприємства. Тому баланс підприємства, що не враховує вплив інфляції, як фотографія тридцятирічної давності дами похилого віку абсолютно не відповідає тому, що ми бачимо”.

Наявність інфляції та інших процесів зміни ціни в економіці з одночасним застосуванням принципу історичної вартості в бухгалтерському обліку призводить до зниження якості бухгалтерської інформації. Це, у свою чергу, підвищує ризик управлінських рішень. Одним із яскравих прикладів такого стану є показник фінансового результату. Розраховане на основі діючих принципів бухгалтерського обліку його значення в період виникнення інфляції або дефляції не можна порівняти між двома звітними періодами. Тобто базування облікової оцінки на основі витрат на придбання, що діяли у попередніх періодах, обумовлює завищення фінансового результату, що оподатковується (рис. 1).

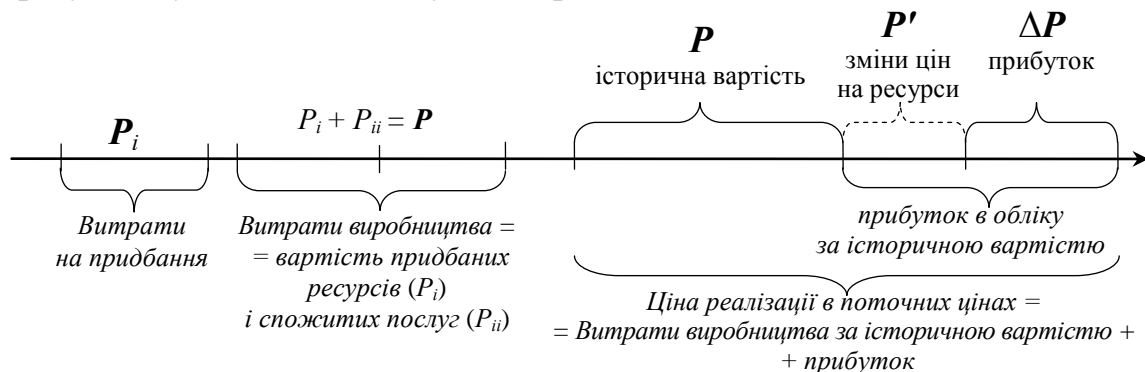

Рис. 1. Вплив інфляції на визначення прибутку

Наслідком застосування невідображення реального рівня підвищених цін на ресурси при доході, вираженому в поточних цінах, є завищення прибутку (що передбачає перерахування до бюджету коштів, яких насправді підприємство не має), необґрунтоване збільшення вартості капіталу. Використання завищеного фінансового результату є основною причиною вимивання капіталу підприємства. Таким чином, інфляція призводить до розривів вартості, що спрямовується на відновлення і розширення капіталу компаній. Наявність останньої призводить до нетотожності вартостей, які перетворюються у процесі обороту капіталу. Це передбачає необхідність приведення авансованого капіталу до діючого рівня цін.

Виконання вказаного завдання можливе за рахунок використання бухгалтерському обліку. Для реальної оцінки капіталу й отриманого в умовах

існування інфляції фінансового результату слід виділити окремі об'єкти, які б стали відображенням джерел формування прибутку або збитку. Даним об'єктом доцільно вважати інфляційний прибуток. Відображення окремо таких відомостей дозволить визначити реальну величину результату та правильно спрямувати кошти на поновлення оборотних активів.

Облікова інформація про отриманий за рахунок інфляційних процесів дозволяє регулювати рівень рентабельності, сприяючи стабільності роботи та уникненню кризових ситуацій.

Узагальнюючи викладені аспекти питання впливу інфляції на визначення фінансового результату, слід визнати необхідність розробки системи комплексного коригування облікових даних на вплив інфляції. Системний підхід відображення наслідків інфляції забезпечить не лише точність розрахунку фінансового результату, але й раціональність управлінських рішень щодо використання капіталу підприємства.

Остап'юк, Н.А. Інфляція у визначенні фінансового результату [Текст] / Н.А. Остап'юк // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: збірник тез доповідей XIV Всеукраїнської науково-практичної конференції (27–28 жовтня 2011 р.): у 2-х т. – Суми: УАБС НБУ, 2011. – Т.1. – С. 61-62.